



## בבית המשפט העליון

בג"ץ 7480/21

לפני: כבוד השופטת ע' ברון  
כבוד השופט י' אלרון  
כבוד השופט א' שטיין

העותר: מרדכי ברנס

נגד

המשיבה: מדינת ישראל - משרד התחבורה

עתירה למתן צו על תנאי

העותר: בעצמו

בשם המשיבה: עו"ד אודי איתן

### פסק דין

השופט י' אלרון

1. לפנינו עתירה במסגרתה מבוקש להורות על ביטול מדיניותה החדשה של המשיבה ה"אוסרת" על רכבי סיור לעשות שימוש בנתיבי תחבורה ציבורית (להלן: נת"צ).

2. יוער תחילה, כי "רכב סיור" מוגדר בסעיף 1 בצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (הסעת סיור, הסעה מיוחדת והשכרת רכב), תשמ"ה-1985 כ-"רכב מנועי ציבורי המיועד להסיע עד שבעה אנשים מלבד הנהג ואשר צויין ברשיון הרכב כרכב סיור". רכבי סיור מכונים גם בשם "רכבי אשכול".

3. לאחר שמזה שנים ניתן לרכבי סיור "פטור מציות לתמרור 501" שמשמעותו כי רכבי סיור רשאים לנסוע בנת"צ, הורה המפקח הארצי על התעבורה (להלן: המפקח)

בהחלטתו מיום 13.9.2020, על ביטול הפטור החל מיום 1.2.2021. נגד מדיניות זו הוגשה העתירה דנן.

4. תחילה פרסם המפקח ביום 1.3.2020 הודעה למנהלי החברות הרלבנטיות ובה פירט כי במסגרת המדיניות הממשלתית לעידוד נסיעה בתחבורה ציבורית, צפויה עלייה בעומס התנועה בנת"צ, ולכן הוצע שלא לחדש, בין היתר, את הפטור שניתן לרכבי הסיור.

מנהלי חברות רכבי הסיור הרלבנטיות הוזמנו להגיש הסתייגויות ביחס לשינוי המוצע. כך עשה העותר. יצוין, כי בטרם התקבלה החלטתו הסופית של המפקח העותר הגיש עתירה לבית המשפט לעניינים מנהליים (עת"מ 9626-09-20), אשר נמחקה ביום 19.10.2020 בפסק דינו של השופט א' רובין, היות שהוגשה טרם זמנה.

בהחלטתו מיום 13.9.2020 כלל המפקח, בין היתר, את התייחסותו להסתייגויות שהוגשו, וביניהן הסתייגות העותר – בגדר זאת פירט את ההבדלים הקיימים בין רכב סיור למונית; סקר את העומס שנגרם לנת"צ בשל רכבי הסיור; וכן השיב לטענה כי ביטול הפטור יוביל לפגיעה בתיירות. לבסוף סיכם:

"לאור כל האמור לעיל, לאחר שבחנתי את כלל ההסתייגויות והבקשות, ושקלתי את מכלול ההשלכות שעשויות להיות להחלטתי על הפונים ועל כלל בעלי רכבי סיור, ולאחר שאיזנתי בין הפגיעה בפרט לבין שמירה על קיום מנהל תקין ועל החלטות הרשות הציבורית, החלטתי לבטל את הפטור שניתן לרכבי הסיור לנסוע בנתיבי תחבורה ציבורית. ... הביטול יכנס לתוקף החל מיום – 01.02.21"

5. על החלטה זו הגיש העותר עתירה מנהלית לבית המשפט לעניינים מנהליים (עת"מ 3689-11-20, להלן: העתירה המנהלית) וביקש סעד הדומה במהותו לסעד המתבקש כאן – כי בית המשפט יורה על ביטול החלטת המפקח.

לאחר שהוגשה תגובת המשיבה לעתירה המנהלית, התקיים ביום 28.6.2021 דיון לפני השופטת ת' בזק רפפורט, במסגרתו הציעה כי הפטור לרכבי הסיור יוארך לתקופה של 6 חודשים מיום 1.8.2021. להצעה זו השיב העותר:

"מבחינתנו הצעת בית המשפט הפטור שעמד בתוקפו [כך במקור – י' א'] משנת 2008 ועד 1.4.21, יחזור לתקפו לתקופה של 6 חודשים החל מיום 1.8.21, מקובל עלינו

כמיצוי של טענותינו המשפטיות כנגד ביטול הפטור. אני מבהיר שנמשיך לפעול במישור הציבורי.

מנגד, בא-כוח המשיבה הסכים כי הפטור יוארך עד ליום 1.10.2021 בלבד. העותר הבהיר שנית: "מבחינתנו, אם בית המשפט יורה בפסק דין על ארכה של חצי שנה כפי שדובר, תתמצינה טענותינו בכל הנוגע לעתירה ודי בכך. כפי שאמרתי, אנו נפעל במישור הציבורי".

בעקבות זאת, ניתן במעמד הצדדים פסק דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים, לפיו עמידת המשיבה על תוספת של 3 חודשים בלבד לתקופת הפטור "אינה במקומה", ונקבע כי: "בהתאם, מתקבלת העתירה, כך שבתקופה שבין 1.7.2021 לבין 31.12.2021 יעמוד בתוקפו הפטור שמיום 17.7.2008" (ההדגשה הוספה – 'א').

6. בחלוף מספר חודשים, ביום 4.11.2021, הוגשה העתירה שלפנינו במסגרתה טוען העותר כי המדיניות המתבטאת בהחלטת המפקח, בין היתר, נקבעה שלא בסמכות וללא ביסוס עובדתי מספק; אינה סבירה; פוגעת בחופש העיסוק של העותר ועמיתיו; מנוגדת לאינטרס הציבורי; ומפלה לרעה רכבי סיור בהשוואה למוניות ורכבים אחרים.

7. מנגד, המשיבה טוענת כי דין העתירה להידחות על הסף – הן מאחר שהסוגיה המועלת בגדרה נידונה והוכרעה זה מכבר במסגרת העתירה המנהלית; והן בשל כך שהעותר לא פירט כנדרש בעתירתו על אודות העתירה המנהלית ואף לא צירף מסמכים הנוגעים לה.

8. לאחר שבחנו את טענות הצדדים, השתכנענו כי דין העתירה להידחות על הסף.

9. עיון בעתירה המנהלית מלמד כי אותן הטענות המועלות בעתירה דנן, כבר נכללו בעתירה המנהלית, באופן כזה או אחר. משעתר העותר לבית המשפט לעניינים מנהליים ועתירתו התקבלה באופן שהפטור לרכבי הסיור הוארך, העותר אינו יכול לעתור בשנית לבית משפט זה באותן הטענות מבלי שארע שינוי נסיבות מהותי כלשהו (בג"ץ 6624/12 אבו עדואן ואח' נ' מדינת ישראל משרד הפנים (5.2.2013)); והוא מושתק ומנוע מלהעלות את טענותיו פעם נוספת (עע"מ 3503/20 פינקלשטיין נ' הוועדה המקומית לתכנון ובנייה צפת (4.10.2021)). כך ביתר שאת מקום בו העותר כלל לא ערער על פסק הדין שניתן בעתירה המנהלית.

למותר לציין, כי העובדה שהעתירה המנהלית הופנתה במפורש כלפי החלטת המפקח, בעוד העתירה דנן מופנית כלפי "מדיניות החדשה" של המשיבה – שהיא המדיניות שבאה לידי ביטוי בהחלטת המפקח, אין בה כדי להצדיק מתן הזדמנות נוספת לעותר לעלות את טענותיו.

10. יתרה מזאת, פסק דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים בעתירה המנהלית ניתן על רקע אמירותיו הברורות של העותר כי: "מבחינתנו הצעת בית המשפט הפטור שעמד בתוקפו [כך במקור – 'א'] משנת 2008 ועד 1.4.21, יחזור לתקפו לתקופה של 6 חודשים החל מיום 1.8.21, מקובל עלינו כמיצוי של טענותינו המשפטיות כנגד ביטול הפטור" (ההדגשה הוספה – 'א'); וכי: "מבחינתנו, אם בית המשפט יורה בפסק דין על ארכה של חצי שנה כפי שדובר, תתמצינה טענותינו בכל הנוגע לעתירה ודי בכך."

אולם, חרף אמירותיו הנחרצות של העותר ששימשו בסיס לפסק דינו של בית המשפט לעניינים מנהליים (ראו בעמוד 5 לפרוטוקול הדיון מיום 28.6.2021, שורות 37-36) – הוא לא נמנע מלהגיש את העתירה שלפנינו, בה טען בשנית את אותן הטענות. מדובר, בין היתר, בשימוש לרעה בהליכי בית משפט. על אודות התנהלות שכזו נכתב על-ידי הנשיא (בדימוס) א' גרוניס:

"ניתן לדמות את המבקשים ללהטוטן בקרקס הרוכב בעת ובעונה אחת על שני זוגות אופניים. הדבר אפשרי בקרקס אך לא בבתי-המשפט. דומה שאף אם אין מדובר בהשתק שיפוטי במשמעותו המקובלת, אין ספק כי המבקשים עשו שימוש לרעה בהליכי משפט" (רע"א 4224/04 בית ששון בע"מ נ' שיכון עובדים והשקעות בע"מ, נט' (6) 625 (2005)).

יוצא אפוא, כי העותר עתר לבית המשפט לעניינים מנהליים ועל בסיס אמירותיו ניתן פסק הדין בעתירה המנהלית שקבע כי הפטור לרכבי סיור יעמוד בתוקפו בתקופה שבין 1.7.2021 לבין 31.12.2021. אז, משהתקרב המועד לפקיעת הפטור, עתר בשנית (או ליתר דיוק בשלישית), הפעם במסגרת עתירה לבית המשפט זה בשבתו כבית המשפט הגבוה לצדק. התנהלות שכזו אין לקבל.

11. כמו כן, כידוע "אי גילוי מלא של הליכים קודמים והחלטות שיפוטיות הרלוונטיות לעניין הוא בבחינת חוסר ניקיון כפיים במשמעותו ובנפקותו המשפטית..." (בג"ץ 3810/11 פלונית נ' בית הדין הרבני האזורי באשדוד, פסקה 18 (29.3.2012); בג"ץ 4299/18 בלומברג נ' היועץ המשפטי לממשלה, פסקה 11 (24.6.2018)). בענייננו, די

באופן המוצנע עד מאוד בו צוינה העתירה המנהלית בעתירה דנן – ללא צירוף המסמכים הרלוונטיים לרבות פסק הדין שניתן בעתירה המנהלית והעתירה עצמה, כדי להצדיק את דחיית העתירה שלפנינו.

12. אשר על כן, העתירה נדחית אפוא. העותר יישא בהוצאות המשיבה בסך של 5,000 ש"ח.

ניתן היום, כ"ז בכסלו התשפ"ב (1.12.2021).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ש ו פ ט